

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egész évre	12 „			Debrecen, Csapó-utca 9. — Telefon 275.
Vidékre: Negyedévre	5 „			
Egész évre	20 „			

ROSTA.

Csodálatos jelenség, hogy mikor az ellenzék nagy hadi zajt csap és elnyeléssel fenyegeti a politikai világot és kürtöli, hogy a kormányt 3 nap 11 óra 7 perc és 13 másodperc múlva meg fogja buktatni, — mindig azzal a híreszteléssel áll elő, hogy a szabadelvűpártban bomladozik az egység, ellentétek merültek fel és a miniszterelnök nem számíthat, a szabadelvűpárt egyértelmű támogatására.

Ez természetesen nem egyéb üres híresztelésnél. De máskülönb is világos, hogy az ellenzék ereje a szabadelvűpárt gyöngegsége szerint mérendő, ha az ilyen híresztelésre a dicső hadakozók állandóan rászorulnak.

Mivel pedig a szabadelvűpárt soha sem volt egységesebb, mint most, soha sem volt a miniszterelnök politikájával és terveivel teljesebb összeforrott, mint most, — ebből önként következik, hogy az ellenzék híres ereje vak lárma csupán. S jámbor taktika más okokat emlegetni a kényszerű visszavonulásról. Mert az ország keresztül lát a szítán.

* * *

Thaly Kálmán Debrecen első kerületének követe a napokban utra kél, hogy Konstantinápolyban és Rodostóban előkészítse Rákóczi hamvainak hazaszállítását.

Ime ilyen hazafiatlan ez a mi kormányunk, kiváltképen pedig Tisza István gróf valóságos hazaáruló. Mert elsőbben minden vásári, zaj nélkül kieszközli a király hozzájárulását, sőt parancsát a szent hamvak hazaszállítására; azután meg az előkészítés munkáját rábizza egy ellenzéki vezérférfiura. Nem törődik azzal, hogy ellenzéki, csak azt látja benne, hogy Rákóczinak és korának legkiválóbb történetírója s mint tudós a leg-hivatottabb arra, hogy ezt a szép, magasztos tisztelet betöltse.

Ezek után bizvást várhatjuk, hogy a minden áron, csak azért is kuruc hazafiak a miniszterelnököt még e miatt is megvadjolják.

* * *

Elismerés, őszinte dicséret illeti a Csokonai-kört azért az elhatározásáért, hogy 1905. január 28-án Csokonai halálának századik évfordulóján nem helyi érdekű gyásztört, hanem országos irodalmi ünnepet rendez.

De az is nagyon helyes, hogy a Csokonai-kör a várostól anyagi támogatást kér ehhez a nagyszabású irodalmi ünnephez, Nem lehet kétség a felől, hogy Debrecen városa kész lesz a legmesszebb menő áldozatkésziségre. A hortobágyi céltalan és jobbára fölösleges vendéglátás, idegen kalauzolás költségeit szó nélkül türi és viseli a város. Egyébb alkalommal is vezérszerepéhez, nagy híréhez, ősi erényeihez méltó módon iparkodik minden hazafias, művelődési, közérdekű ügyet támogatni. Sértés lenne tehát még csak gondolatban is föltételezni, hogy az országos irodalmi ünnep sikerét ne sietne a város bőkezűségével biztosítani.

S ilyen értelemben már most örömmel hirdethetjük előre is, hogy a nagy Csokonai-ünnep valóban országos jelentőségű irodalmi ünnep lesz, melynek fénye és áldásos hatása Debrecen város dicsőségét fogja újabb sugarakkal övezni és gyarapítani!

Lukács László.

október 27.

Holnap terjeszti a képviselőház elé Lukács László pénzügyminiszter az 1905. évi államköltségvetést. Ez lesz a tizedik, melyet ő terjeszt elő s a tizenegyedik, a melyet a országgyűlést előtt képvisel, minhog az első költségvetést, a melyet Lukács László képviselt, még elődje, Wekerle Sándor terjesztette be.

Ez az évtized, a melynek államfinanciáiban Lukács László politikája érvényesült, közgazdasági és pénzügyi téren folytatta, még pedig sikerrel és eredménynyel a konszolidáció ama művét, a melynek alapjait az első deficitmentes költségvetés rakta le. Közgazdasági eredményei ott vannak azonban a statisztikai kimutatásokban a melyek a vállalatok szoporodásában, a pénzügyi üzemek üzletforgalmában és betéteiben, a külkereskedelmi forgalom növekedésében s az összes gazdasági intézmények fokozatos és állandó fejlődésében növekedésében és prosperálásában megbízható adatokat nyujtanak hazánk közgazdasági állapotairól. Igaz, hogy a fény mellett árnyékot is találunk eleget. Voltak időszakok, a melyek a fejlődés mértékét csökkentették s egyes gazdasági ágakra súlyos megpróbáltatásokat, sőt válságokat hoztak. Eltekintve a kül-

földi konjunkturáktól, a melynek visszahatását mi is több ízben erősen megéreztek, a kiegyezés megújítása körüli harcok, a bizonytalanság érzete és a politikai súlyos komplikációk bizony erős akadályai voltak a közgazdasági fejlődésnek. Hogy mégis hanyatlás, de még stagnálás nem állott be, ez annak a bizonyága, hogy a magyar gazdasági és pénzügyi politika reális alapokon nyugszik.

Ez a politika fentartotta az államháztartás egyensúlyát s ezzel konszolidálta államhitelünket. S a súlyos küzdelmek dacára megtalálta az eszközöket az egyre növekvő kulturális- közigazgatási és gazdasági igények kielégítésére. Sőt legutóbb rendezte a közhivatalnokok fizetését is, a mi a költségvetés jelentékeny új megterhelésével járt, a nélkül, hogy e hosszú évtized alatt az adózó polgárok újabb megterhelésére gondolt volna. Megesinált ez a pénzügyi politika egy milliárdos konverziót, melynek sikerét egész Európa elismerte s ez által jelentékeny kamatmegtakarítást szerzett az országnak; a 4 százalékos kamatláb az állampapíroknál és a pénzpiacra normálissá lett, sőt már gondolhatunk a 3 és fél százalékos redukcóra is. A koronaérték korszakát ez a pénzügyi politika készítette elő és szilárdította meg, úgy hogy bármely pillanatban minden rázkódtatás nélkül felvehetjük a készfizetéseket; a valutarendezés már rég megtörtént s csak az utolsó formalitás van hátra, hogy az évtizedekkel ezelőtt megkezdett nagy mű betetőzést nyerjen.

Csak a legmarkánsabb mozzanatait emeltük ki a legutóbbi évtized fináncpolitikájának. De maga az államháztartás is jelentékenyen megnövekedett. 1894-ben 842 millió korona kiadással 950 millió korona bevétel állott szemben a rendes költségvetésben; 1904-ben 1024 millió korona kiadást és 1081 millió korona bevételt tüntet fel a költségvetési előirányzat. A kiadásoknál tehát 180 millió a bevételeknél 130 millió korona az emelkedés. Állampénztárainkban jelentékeny készletek vannak felhalmozva, tehát a pénzügyminiszter, mint okos és előrelátó gazda gondoskodott rezervákról is. Átszenvedtünk ex-lexes korszakokat, a nélkül

Ércés Mü Koszoru a legnagyobb vállasztékban gyári áron a **Gebauer Károly** temetkezési intézetében (Kossuth-utca Városházépület) kapható.

hogy az államháztartásban súlyosabb megrázkódás következett volna be.

Mindez lehetetlen lett volna. ha pénzügyeink vezetésében a szigorú realitás, a messzelátó koncepció és a gyakorlati érzékkel párosult szakértelem nincs meg.

Lukács László puritán egyszerűsége sohasem kereste a nyilvános, zajos ünneplést, a hivalkodásokkal teli elismerést. Megelégedett mindig és ma is megelékszik a hűségesen, becsületesen teljesített kötelesség öntudatával s azzal, hogy a komoly emberek s az ahhoz értők minden póz és frázis nélkül elismerik, hogy ez utolsó évtized alatt az ország vagyonával jól sáfárkodott.

október 26.

Az osztrák miniszterelnök Budapestén. Koerber osztrák miniszterelnök ideérkezett és az Angol királynő-be szállott. Tegnap délelőtt 9 óra 30 perckor Gödöllőre utazott, ahol ő Felsége délelőtt 11 órakor kihallgatáson fogadta. — Az osztrák miniszterelnök, tegnap délután egynegyed 6 órakor visszautazott Bécsbe, előbb még Tisza István gróf miniszterelnöknél is látogatást tett.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 26.

A harenak vége, ma már tisztességből hadakoztak csupán. Publikum nincs. Néhány ember a jobboldalon, néhány ember a baloldalon, ebből telt ki a mai hallgatóság. Tisza István gróf, Lukács László pénzügyminiszter képviselik a kormányt, a többi miniszter távol van.

Az ülés elején Kossuth Ferenc Kubik Bélával a detronizált vitarendezővel konferált.

Rosenberg Gyula rájuk szól: Csak nem új obstrukció készül!

— Igen — feleli Kubik Béla komoly képet öltve — a Rábaszabályozást megobstruáljuk. A bor után a vizet.

— Pedig úgy tudom — folytatja Rosenberg, hogy ti is irtóztok a víztől.

— Kevésbé mint az olasz vinkótól, a melyet te mint előadó beadtál nekünk — felelt Kubik.

Egyébként esőndes mederben indult és esőndesen is folyt le a mai ülés.

Elnök: Perezel Dezső.

Az interpellációs könyben újabb kérdés bejegyezve nem volt.

A napirendre tértek át, az olasz kereskedelmi provizóriumról szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására.

Molnár Jenő a javaslat ellen beszélt. Már a javaslatnak előzményei is a törvénytörténetben alapulnak, mert mindaddig, a míg autonóm vámtarifánk nincsen, addig a kormánynak még csak tárgyalásokba sem volt volna szabad becsúsznia. Aztán tetézte is most a sérelmeket a kormány, a mennyiben a javaslat rendelkezéseit rendelettel életbe léptette. Ezeknél fogva tehát a javaslatot el nem fogadja. (Helyeslés a baloldalon.)

Egri Béla szintén csak röviden akar a kérdéshez hozzászólni, mert hiszen pártjabelieit eléggé megvilágították a kérdés közjogi részét. Tagadja, hogy a javaslat közgazdasági vívmány volna, nem az addig, a míg kedvezményes vámon olasz bort be lehet az országba hozni. Majd Nagy Ferenc beszédével polemizál.

Nagy Ferenc nem lát a szerződés megkötésében sérelmet, pedig a törvény világos rendelkezése szerint még csak szerződéses tárgyalásokba sem becsúszhatunk mindaddig, a míg új autonóm vámtarifánk nincs. Igen csudálatos, hogy éppen egyetemi professzor kísérel meg a törvények elesvarását. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Több szónok nem lévén, a vitát bezárom. (Eljenzés a jobboldalon.)

Rosenberg Gyula előadó kéri, hogy a Ház vesse el a benyújtott határozati javaslatokat és a törvényjavaslatot eredeti szövegében fogadja el, valamint kéri azt is, hogy a ház adja meg a kormánynak a felmentvényt. (Helyeslés a jobboldalon.)

Krasznay Ferenc határozati javaslata alapján él a zárszó jogával és kéri javaslata elfogadását.

Kossuth Ferenc szintén határozati javaslatát ajánlja elfogadásra.

Elnök: a szavazásra tesz előterjesztést. A javaslat általános részére nézve husz képviselő szószerinti szavazást kért.

A szavazást szünet előzte meg. A szünet után megejtették a szavazást.

Az egész ellenzék a javaslat ellen szavaz. A szavazáshoz bejött valamennyi miniszter.

A mikor Szél Kálmán nevét olvasták fel, az ellenzéken zaj támadt.

Sebess Dezső: Hol van!

Rákosi Viktor: Hol a nagy bujdosó!

Gabányi Miklós. Ide vele! Hozzuk ide!

A szavazást folytatták.

Tisza István gróf harsány hangon igenel szavaz.

Bánffy Dezső báró nemmel.

A javaslat ellen szavazott 52, mellette 129 és így 77 szavazat többséggel elfogadták.

A képviselőházban névszerinti szavazással elvetették Kossuth Ferenc határozati javaslatát, mire áttértek a részletes tárgyalásra, melyet holnap folytatnak. Az ülés végén az elnök jelenti, hogy a miniszterelnök a házszabályok revíziója tárgyában tett indítványát e héten bőven fogja megindokolni. Erre az ülés véget ért.

A kézműipar emelése.

A kézműipar, a gyáripar fejlődésével mindinkább szűkebbre szorul az ipartermelés terén. Ebből azonban még nem következik, hogy a gyáripar mellett meg nem állhatna a kézműipar, csak hogy a megváltozott gazdasági és termelési viszonyok folytán esetleg támogatásra van szüksége.

Vannak országok, a hol az ipart egyáltalán nem kell támogatni, még pedig azért, mert ott már meg vannak természetes fejlődésének az előfeltételei. Mi nem vagyunk ilyen kedvező helyzetben. Nálunk az állomhatalom nem zárkozik el azon felfásalól, hogy a nemzeti vagyon helyes megőrzésére szempontjából szükségesnek látszik a kisebb gazdasági existenciákat önállóságukban fenntartani, számukat lehetőleg szaporítani és őket a nagy vállalatok felszívó törekvései ellen megvédelmezni.

A gavallér.

Írta: Iródeák.

Elmondom önöknek Kerék esetét.

Kerék agglégény: ügyvédember, de jelenleg municipiális tisztviselőt visel és egyik, magyarán szólva: bolond órájában elesapta az inasát. A legény immár öt éve szolgálta. Katonaságnál ellustult paraszt volt, furfangos, eszes, mindenhez értő, de módfelett szemtelen. Lopta, esalta, sarcolta a gazdáját, esodás leleményességgel. Borzalmas impertinenciákat tudott visszafecselesni, amit az ur birkatürellemmel viselt el. Kerék abban a korban tart, mikor az ifjuság kalandos utából az ember lassanként megtér a kényelem révébe. A kényelem és a megszokás, ez a két dolog tette őt, elnézővé az inas galádságaival szemben. Am ősz elején, hogy vállát bántani kezdte a régi esuz, egy reggel hidegen hozta be a teáját Jóska.

Történeti hűség kedvéért még azt is meg kell mondanom, hogy a hideg teában egy kései legycsike teteme uszott. Ez már felbőszítette a béketűrő Keréket és a legény ment azonnal a háztól. Hogy eltávozott, nagy megkönnyebbülést érzett a gazda. Ugy vélte, Jóskaival együtt megszabadult a reumatól is. Egy estén át élvezte a korzót, a térenét, sőt talán krizantémot is tűzött a gomblyukába. De másnap rájött arra a szörnyű nehézségre, hogy maga fajta ember nem képes jó szolgát találni. Egyelőre a takarítónő látta el az agglégény menázse gondját, de annyit fecsegett, oly förtelmesen készs-

ges volt, hogy a finyás, szeszélyes uri ember megunta az életét is. Eppen azon gondolkozott, hogy visszatéríti Jóskaát akár a világégéről is, midőn a takarítónő ravasz és alázatos hunyorgatással jelentette:

— Egy asszony van itt, kérem, sürgős levelet hozott a nagyságos urnak, de csak a nagyságos ur saját kezébe adja.

Kerék méregbe szokott jönni a nagyságosozástól, álmos is volt, még az előző társaságban töltött éjtől; azért odaszólt az asszonynak:

Éressze csak be, hadd végezzünk hamar.

A jövevény kissé alacsony, vén asszonyka, óvatosan belépett. Foltos volt a szoknyája, a fejkendője, a kötője. A lába egy otromba botospárba bujtatva. Szép lassan egy levelet helyezett az éjjeli szekrényre.

— Szanádné nagysága küldi, adta magyarázatul, azzal megint kilépett az ajtón.

Kerék egy pillanatig igen értelmetlenül bámult a borítékra. Valamennyire ismerte Szanádnékat; kert-szomszédok voltak, de néha egy esztendő is elmúlt, míg ők szót cseréltek egymással. Valamikor, való igaz, volt valami gyöngéd esacsisága Szanádnéval, de az már nagyon régen történt. Mig Kerék urnak nem kellett az őszülő hajszálakat kigyomlálni a feketék közül.

Kerék még tündökött egy kevésig az iráson, majd nagy lassan, mintha félne tőle, fölszakította. A levél rövid volt; mindössze nyole-tíz sor, amiből harmadszori olvasásra megsejtette, hogy itt pénzkérésről van szó, kerék száz forintról, amit Jóska, az inas, a

hölgy ellopott arcképeért, meg negyveducat leveleért kér. Szanádné meg is adná neki, de pénze nincsen. Most sürgősen Keréktől, a baj tulajdonképpen szerzőjétől kéri kölcsön a pénzt. Ha nem kap, kénytelen lesz magát főbe lőni. — Szint úgy főbe lövi magát ha Kerék üldözteti a gézenguzt. Mivel egy esaládanya, egy korrekt uri asszony, nem képes túlélni a keletkező botrányt...

Ezek elolvasása után úgy tetszett Keréknek, mintha hirtelen fejbeütötték volna. És a mellett kimondhatatlan vágyat érzett azt gaz Jóskaát jól eldöngetni. Csakhamar belátta, hogy ez a vágya elérhetetlen. Mert ha képes is volna Jóskaát hamarosan kézhez keríteni, nem teheti; a semmirekeltőt megvédi az ő gavallér diszkrécioja. Mert a hölgyet nyughatatlanságnak kitennie semmi kincsért sem szabad. Itt nincs más hátra, mint azonnal elküldeni a kért pénzt. Kerék már most kivette a ruhaszekrényből kabátját és a kabát oldalzsebéből a pénzes tárcát, hogy összeszedje az összeget. Összeolvastván a pénzkészletét, váltópénzzel együtt, egész készpénze csak száznegyvenhárom koronának és hatvanhárom fillérnek bizonyult, a mely összegtől még egy esinos kis távolság választja el a száz forintokat. Kerék tehát elkezdett tanakodni magában, hogy honnan vegye elő a hiányzó pénzt.

Helyesen és igazán, honnan és kitől kérje hirtelenében kölcsön a hatvan koronát. Minthogy nem tartott éppen a találékony eszü emberek közé, jó negyedórát is ült az ágya szélén töprengésbe merülve. Amig csak egy párszori kopogtatás a szo-

Minálunk a kisiparnak jelentőségét még az a szempont is fokozza, hogy a vidéki városok fejlődése szoros kapcsolatban áll a kézműipar helyzetével.

Miután a vidéki városok lakosságának jelentékeny részét a kézművesek teszik, mindaz, a mi ezen elemek gazdasági erejének gyöngülését okozhatná, egyúttal maguknak a városoknak, mint kulturális központoknak hanyatlását vonná maga után. E mellett a mi kezdetleges ipari viszonyaink között a kézműiparnak fontosságát emeli még az a körülmény is, hogy a segédszemélyzettel együtt mintegy félmillió munkást képvisel.

Ilyen körülmények közt meglepéssel forgatjuk azon emlékiratot, a melyet az iparfejlesztésről Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter utasításai nyomán Sztéryi József miniszteri tanácsos készítetett, a melyben a magyar iparügy évtizedekre szóló alapelvei vannak kifejtve és a melyben a kézműipar érdekében tervbe vett intézkedések egész sorozata foglalatik.

Akár a műipari és inkább egyéni jellegű kézműipart tekinthetjük, a melynél tudvalevőleg a kéz ügyesség, az izlés és a műérzék a döntő, akár a tömeges termelő kézműipart, a melynek feladata, hogy mesterségszerű jellegének fentartásával lassankint gyáripari alakuljon át, mind a kettőnél az iparfejlesztés főfontosságú feladata a termelés minőségének javítása, vagyis az ipari üzem színvonalának az emelése.

Ezt a feladatot az emlékirat többrendbeli intézkedéssel óhajtja elérni. Mindenek előtt azzal, hogy a mostani mestereket pótlólag gyakorlati uton kiképezzék. A mesterek szakképzettségének emelésére rendezni lehetne gyakorlati mester-tanfolyamokat, olyan nagyobb vidéki városokban, a melyek iparoktatási központokul lennének tekintendők és a hol, mint például Debrecenben Pozsony, Győr, Temesvár, Szeged, Kolozsvár Kassa és Aradon ipariskolákkal kapcsolatos ipar-muzeumokat kellene berendezni, a melyek mindazokkal a gépekkel és eszközökkel lennének felszerelve, a melyek a kézműipar modern fejlesztésére szükségesek.

Nem kevésbé fontos feladat a jövő iparos nemzedék megfelelő nevelése és szakszerű kiképzése, a miért is az inas-vizsgák és az inasmunka kiállítások fölöttébb előszerűek lennének.

baajtón, el nem árulta, hogy a levél hozója immár türelmetlen.

Ez a gyenge zaklatás nyomban meg is hozta a mentő ötletét.

Kerék remegő inakkal szaladt az íróasztal fiókhöz és nagy sietve kiásott belőle, az elintézetlen akták tömkelegéből, egy kicsi bársonytokot. A bársonytokban egy elég esinos nyakkendő tüként. A tün esinos, gyöngyös monogram volt, a monogram fölött zárt fejedelmi korona, jelölül annak, hogy az adományozója: fenséges ur. Egy kevésbé jelentékeny fejedelmi sarj, ki tizenkét év előtt a városban járt véletlenül és mivel ordót nem osztogathatott, címeres nyakkendőjükkel akarta emlékeztetessé tenni ottidőzését a város urai előtt.

Kerék igen mérsékelt tiszteletben tartotta az idegen herceg ajándékát, hordani is minél ritkábban hordta; most is csak a kényyszerűség hozta eszébe, hogy egyáltalán van. Ez egyszer azonban gyermekmódra örült rajta, hogy ma hasznosítja végre valamiképpen a rég elfeledett fejedelmi sarj bőkezűségét.

A pénzt, száznegyven koronát, becsomagolta, s melléje a papirosszetre tűzve a nyakkendő tüként. A papirossra pedig ráirta kapcsolódó sietséggel, hogy csupán a zálogjegyet kéri kezéhez származtatni, ha ő nagysága szerencsésen értékesítette — a már szokott módon.

Mikor mindezzel készen lett, beszólitotta a száz foltos nénit és a lélekre kötötte a

Az emlékiratban azonfelül tüzetesen ki van fejtve, milyen alapokon volnának tervezendők a nyersanyag beszerző, termelő és értékesítő szövetkezetek, a melyeket az államnak kamatmentes forgó tőkével és a közös műhelyeknek gépekkel való felszerelésével kellene támogatni.

Egyház és Iskola.

Egy diakonista Debrecenben. A Budapesten oly nemes evangéliumi missiót teljesítő „Lorántffy Zsuzsanna” egyesület megbízásából november első napjaiban egy ref. diakonista: Róza nővér fog érkezni Debrecenbe, az egyesület kitünően szerkesztett, igazi evangéliumi szellemű lapját az *Olajágot* terjeszteni. A „Lorántffy Zsuzsanna” egyesület egyike a főváros legaldásosabb egyleteinek, melynek tagjai hetenként összejönnek biblia magyarázatok tartására, ruhák varrására, a melyekből számtalan szegényt ruháznak fel évenként. Azonkívül pénzsegélyt osztanak ki, vasárnapi iskolákat tartanak a fővárosnak minden részén, főleg a kültereken, a barakokban, hol a földhöz ragadt szegények között burjánzik a bűn. Róza nővér egyike azon első magyar diakonistáknak, a kiket a csak 2 évvel ezelőtt felállított diakonista otthon képezett, ki ref. egyházunk számára betegek látogatására, ápolására otthon és kórházakban. A kálvinista Róma buzgó híveit felhívjuk a Róza nővér általt képviselt eszme minél nagyobb anyagi-és erkölcsi támogatására.

Református konvent. Az ev. reformátusok egyetemes konventje ma veszi kezdetét Budapesten a november 10-én összeülő zsinat előkészítése céljából. Városunkból, mint a konvent rendes illetve póttagjai: Sass Béla, Eröss Lajos, Dóczy Imre és Bernáth Elemér utaztak fel.

Kérelem. Jó hazfi és hit buzgó emberekhez a *tivadari* (Ugocea megyében) ev. reform. egyház templom építése céljából segélyért könyörög. Kiss Aron reform. püspök maga buzdítja híveit, hogy ne legyenek restek a jótéteményben. A magasztos célra szánt adományok, bárminő csekélyek is legyenek azok, *Kálmán Béla* ev. ref. lelkésznek címzendők, Tivadar, u. p. Péterfalva (Ugocea megye.)

Végzett ref. theológus, ki 2 évet töltött külföldi egyetemeken, a német, fran-

levelet, hogy hiánytalanul szolgáltassa át a kenyéradó asszonyának. Azontul Kerék várt. Várta eleinte kíváncsian, később türelmetlenül, utóbb mérgesen a fenséges ur nyakkendőtüjének a zálogcéduláját. De a zálogjegy csak nem került elő, sem aznap, sem egy hét, sem egy esztendő múlva.

Végre Kerék épügy elfeledte az egész boszantó esetet, mint bárki más az ő helyén.

Az elmúlt tavasszal újra festették az agglagény házát. Kerék, aki lusta ember és elintézőit csak a végső szükség esetén intézi el, mikor már nem térhet ki előle. Az általános nagy takarítás napjában, mikor minden szeget kimozdítottak a helyéről, ő is rászánta magát, hogy elégeti a rég mult idők minden gyulékony emlékét, hogy ne foglaljon helyet az asztalfiában.

Amint rendre dobálná ki a sok írást, egyszerre rátéved a szeme egy fakult lányareképre meg egy piros szalaggal átkötött levelcsomagra, a jelenlegi Szanády né uraszony egykori képmására és az írására, a miket annak idején a haszontalan Jóska inas elcsent volna.

Kerék, aki csak azt az egyet érte föl eszével, hogy őt becsapták, de hogy vajjon melyik a három közül, Szanády né, a foltos néni avagy Jóska, azt nem volt képes kiokoskodni, szegényében és mérgében elárasztotta a maga fejét általános ismert, éppen nem hízogó állati jelzőkkel.

cia és angol nyelvet tökéletesen bírja, ajánlkozik e nyelvekből órák adására avagy nevelői állásra. Bővebb felvilágosítást a ref. püspöki hivatal ad. (Hatvan u. 1 sz.)

A kaszárnyából.

I.

— *Pacek kanonir.* —

Pacek kanonir fogságot kapott, Dunkliban ülhet két egész napot.

Az istállón, hol két lovat puccol:

A barna *Csárdás*, a szőke *Babett* —

— Törhetik mostan nagy löfejükét:

Pacek kanonir ugyan hova lett?

Pacek kanonir fogságot kapott:

Mert a Babetnek — abrakot lopott...

II.

— *Pacek levelet kap.* —

Pacek kanonirnak levele van;

Valahol, távoli eseh faluban

Irhatta anyja, vagy valami lány —

Abány a betűje: anyyi talány.

Két lap az egész, de ugy telerótt

Csöpp kása betűkkel, a hogy a pök

Keresztbe — kasul szó... s mintha fonnák.

Ugy bogozódik sor sorokon át.

Olvasgatja Pacek, egy hete már —

De még a feléhez közel se jár;

S nem nyeri olesón az élvezetet,

Ugy beleizzad, hogy — munka lehet.

Három hosszú évig napról-napra

Pacek a levelét olvashatja —

S *obsitos* korában megtudja tán:

Mit is irt anyja, vagy valami lány?!

Graz, 1904. okt. 19.

ifj. Rác Lajos.

Napi hírek

— **A király Gödöllőn.** Budapestről sürgönyzik lapunknak: A király tegnap az egész napot lakosztályában töltötte. Lipót bajor herceg kíséretével, Spalla esendőrszadossal, Ivanics főerdészszel, Péchy járásbíróval és Tahy szolgabíróval a babahi völgyben vadászott. Ma ő felsége és Lipót bajor herceg kíséretétül Vikakutnál vadásznak. Lipót bajor herceg ma este 9 óra 12 perckor Münchenbe utazik. A király holnap reggel 5 óra 30 perckor Budapestre megy, hogy kihallgatásokat adjon, holnap délután 5-kor pedig ismét visszatér Gödöllőre.

Dégenfeld József gróf itthon. A tiszántuli egyházkerület buzgó főgondnoka gróf *Dégenfeld József* kit az elmúlt tavasszal a konventi elnökség, a mult hónapban pedig a dunamelléki egyházkerületi elnökség küldött ki újra Amerikába, október hó hetedikén teljesen és véglegesen megalakította az amerikai magyar ref. egyházmegejét. Az alakuló közgyűlés, melyen a dunamelléki egyházkerületi elnökség felkérése folytán résztvett az épen Amerikában időző *György Endre* máramaros ugoesai egyházmegei gondnok, konventi tag is, New-York városában, a magyar reformátusság templomában tartatott. A gróf e hónap 17-én indult el az *Ultonia Cunardhajón* Newyorkból Fiumébe, ahol tegnap este szerencsésen megérkezett. A legközelebbi gyorsvonattal elutazott onnan Budapestre és ma este meg fog érkezni Debrecenbe.

— **A vármegyei ipartanács.** A közgazgatási bizottság a hajdumegyei ipartanácsban 1905. évi Szeptember hó 30-ig terjedő megbizatással megválasztotta rendes tagokul *Kiss Dániel* hajduszoboszlói kereskedőt, *Takács Ferenc* hajduböszörményi iparost, póttagokul *Karakas Zsigmond* nádudvari kereskedőt és *Mikó Gyula* hajdunánási iparost.

— **A bábaképzőintézet építője.** A városi tanács tegnap délután ülést tartott, amelynek főtárgya a bábaképzőintézetre beérkezett ajánlatok felett megejtendő döntés volt. A tanács a városi mérnöki hivatal jelentése alapján az összes munkálatokat *Ungár Mór miskolci vállalkozónak* odaadni határozta el, miután az ő ajánlata a legelőnyösebb, megbízhatósága ellen pedig kifogás nem tehető. Azonban a tanács a vállalkozó előleges hozzájárulásával feltételül kötötte ki, hogy az egyes iparimunkálatokat *kizárólag helybeli iparosokkal kell végeztetnie.* Ungár 3 százalékot engedett az árlejtésre kitűzött összegből. Az iparosok egyes ajánlatai összefoglalva ennél 2000 koronával kedvezőtlenebbek.

— **A novemberi előléptetések.** Kantonáék izgatottan várják a rendeleti lap november elseji számát, amely a félévénként szokásos kinevezéseket és a szolgálati viszonyokat illető egyéb parancsokat közli. Hír szerint az őszi előléptetés igen szűk keretben mozog. A legmagasabb rang, amelyre kinevezések történnek, a vezérőrnagy; altábornagy egy sem lesz.

— **A lámpakarók átmázolása.** A városi tanács az utcai lámpák karóit ujonnan mázoltatja. Az erre vonatkozó árlejtésre beérkezett ajánlatok közt legkedvezőbb volt a *Zelinger Ede* helybeli mázolómeisteré, akinek a tanács a munkát odaadni határozta.

— **A Hajdumegyei Méhész-egyesület** legutóbbi ülését vasárnap tartotta. Napirenden volt a többek között az a kérvény is, amit az egyesület elnöksége a város tanácsához nyújtott be az alapító tagok közé leendő belépése tárgyában. Indoka e kérelemnek az, hogy a méhészet terén az egész tiszántúli kerületnek egyedüli egyesülete a hajdumegyei, mely rövid fennállása óta is igen szép jelét adta munkásságának.

— **Hang a közönség köréből.** A Szabadság tegnapi hírei közt van egy, amely gyilkolások, rablásokkal foglalkozik. Mindenesetre igen sok észrevételt lehetne tenni, mivel ezeknek számtalan faja s nem e létezik. Hogy városunkban főleg éjjel a korom sötét utcákban botrányosak az állapotok, ezt mindenki nagyon jól tudja. Az utcákon való járkálás naplemente után ez utcákon nem ajánlatos, be is zárják idejében az ajtókat, nehogy valaki elbujva a sötétségben, éjjel garázdálkodást vihessen véghez. Tudomásunk van róla, hogy hazamenő gyermekeket ha nem is bántalmaznak, de elvesznek tőlük mindent, mit kezökben fognak s a nyílt megtámadás, ez pedig napirendben van. Hogy egyesek tetlegességre, sőt gyilkosságra is vetemednek, ennek oka részben, mivel mellékutcainkban soha egy rendőrt nem lehet látni, de meg az — idő jele is, mikor manapság mindenki kapzsi módon mindent csak elharácsolni szeretne embertársától. Addig míg ez meg nem történt, a jó barát bárány bőrből öltözködik, édesen turbékol, nyájas szelid, hangokat zsong füledbe: de mikor a préda a markában van, észrevétlen elpárolog s semmi hír nem hal-

latszik felőle. Melyik nagyobb gyilkosság ez a kérdés? Az uton álló leselkedése s orozva támadása, mikor néhány fillérért még gyilkolni is kész, vagy a művelt ember örökké színt változtató arcjátéka, mikor mindent érdekből lesz s titkon minden gondolata arra van irányítva, hogy jó barátját becsaphassa. A gyilkosságok sok félek, de talán legborzasztóbb, mikor lelkünk nyugalmát, boldogságát megöli valaki.

— **Esküvő.** *Hollás István* dr. budapesti elmeorvos ma, szerdán kötött Pécsen házasságot *Engel Olga* kisasszonnyal, *Lenkei Lajos*, a *Pécsi Napló* felelős szerkesztőjének, kitűnő kollégánknak leányával.

— **A vadházasság vége.** Özv. *Kövér Mártonné* 19 évig boldog de vad házasságban élt *Gál Sándor* napszámmossal és e házasságból három gyermek származott. Négy évvel ezelőtt a vadházasság felek elváltak egymástól, illetve az asszony elhagyta *Gált*, mert az folyton ütötte-verte őt. Azóta nincs nyugta tőle és bárhova megy lakni, felkeresi és pénzt követel tőle, elvesztett ifjúságáért. Tegnap is felkereste *Gál* volt vad házastársát, akinek bezárt ajtaját betörte és Erzsébet-utca 27 szám alatti lakását teljesen összerombolta. Az ügynek a bíróságnál lesz a folytatása.

— **A Karikás** helyi élelapp legújabb számából adjuk a következő ötleteket:

A Suhogóból: *Aczél Géza* városi főmérnök sikonnal vizsgázott le a bábaképzőintézetben.

A Gaticéből beözönlő népfaj ellen felírt a város. Azt tartja, hogy azért nagy a kivándorlás, mert nagy a bevándorlás.

Az italmérésekre is ki akarják terjeszteni a vasárnapi munkaszünetet. Hát akkor mit ér a vasárnapi munkaszünet ha az italméréseket zárva tartják.

Wolafka püspök a katolikus nagygyűlésen nagyhatású szónoklatot tartott a szüzimádásról.

A Színházról: *Komjáthy* versenyt fut Makóval Kolozsvárért. Pedig Makó már szavalja, hogy: a nagy világon e kívül, nincs számára hely. *Komjáthyt* pedig pályázat nélkül hívták Kassára. De ezek után a kassaiak azt fogják mondani *Komjáthy*nak: *Geh-játhy*.

A szünnap bizottság elverte a port Makón. De csak a kabátján, mert Makó nem volt benn se a kabátban, se az ülésteremben. Ha ott lett volna, bizonyára hamarabb végződött volna a vélemény nyilvánítás.

A szerkesztői üzenetéből: *Vő, helyben és másutt.* A kuria már megállapította, hogy az anyós nem közhivatalnok.

Szerencsétlen flótás. Őn még csak megjárja, de milyen szerencsétlen flótás az orosz!

— **Betörés egy lisztraktárba.** Vakmerő betörés nyomára jött tegnap reggel az *István gőzmalom* *Csapó* utcai lerakatának raktárnoka. Reggel 8 órakor, amikor a raktárt felnyitották, észrevették, hogy a pénzes fiók fel van törve és onnan a benne hagyott pénz 18—20 korona hiányzik. Rögtön jelentették az esetet a rendőrségen, honnan *Baróc* *András* r. biztes a helyszínre ment és megállapította, hogy a betörő még kapuzárás előtt ment be a *Csapó* utca 6 számú házba, meghuzta magát a fászkamrába, mikor már minden elesendesült előjött és az udvarra nyíló ablakot benyomva, bemászott a raktárhelyiségbe. Minthogy a betörő maga után semmiféle bűnjelét nem hagyott hátra és készpénzen kívül semmit sem vitt el, a nyomozás nem nagy eredménnyel kecsegtet.

— **Aki magának gyűjt.** *Kovács Sándorné* sorban felkereste a katolikus híveket, hogy a Hétfájdalmas Szent-Szüz szentélyére adakozzanak. Ezen a címen mintegy

80—100 embertől kisebb-nagyobb összeget esalt ki és azt a saját céljaira felhasználta. A csaló asszony ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Verekedő péklegények.** *Reinitz* *Izidor* és *Kulifai Gyula* péklegények között valami nézeteltérés merülhetett fel, amit a lovagiatlanság szabálytalanságai alapján intéztek el oly módon, hogy *Kulifai*, *Reinitz* zsebkésével megszurkálta.

— **Tolvaj barátnő.** Alaposan megadta az árát *Tolvaj Józsefné* *Pesti utca* 19 szám alatti lakos annak, hogy *Pósalaki Jánosné Csillag* u. 72 számú lakos önzetlen barátnőjének vallotta magát. *Pósalakiné* nagyon gyakran kereste fel barátnőjét és valahányszor nála volt mindig elemelt egy kis emléket, hol egy aranygyűrűt, hol egy szoknyát, hol pedig konyha edényeket. Végre is *Tolvajné* megelégtelte a barátságot és feljelentette barátnőjét lopás miatt a rendőrségen.

— **Mikor a tolvaj részeg,** Tegnap déltáján *Ferencsér Antal* bádogos segéd a Hungária kávéház előtt elesett és össze-viszartörte a fejét. Az őrt álló rendőr látta, hogy *Ferencsér* holt részeg és mellette fekszik a pénztárcája, melyben 53 korona készpénz volt. A rendőr épen lakására akarta kísélni a berugott bádogost, amikor szemközt jött *Sztraka József* *Eötvös-utca* 42. számú lakos és kijelenti, hogy *Ferencsér* tőle néhány nap előtt több értékes szerszámot lopott el, a mire persze már nem a lakására, hanem a központra kísérték.

— **Meghívás.** A debreceni ev. ref. egyház Ösztöndíj-osztó bizottsága által 1904. év október hó 28-án d. e. 10 órakor főpüspök ur lakásán tartandó ülésre.

Tárgy: ösztöndíjak odaítélése az 1904—5 iskolai év első feléről.

— **Meghívás.** Az ev. ref. egyház presbyteriuma a f. évi október hó 23-án el nem intézett ügyek tárgyalása végett folyó évi október hó 28-án pénteken, d. u. 3 órakor a szokott helyen „másodszeri meghívásra” gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30 §-a értelmében a „jelenlevők többsége határoz.”

— **Utcai botrány.** *Kázmér Mária* a pálinkás boltok ismert vendége tegnap délután a Hatvan-utca nekiment az ott őrt álló 44. számú rendőrnek és kézzel-lábbal becsülni kezdte. Amikor a rendőr be akarta kísélni a központra, olyan botrányt csapott, hogy még a mellékutcaiból is odasereglett a nép. Végre is két rendőrnek sikerült a berugott némbert a rendőrségre vinni.

— **Talált tárgyak.** A napokban találtatott egy pénztárca, egy mellű és egy zsidó imakendő. Igazolt tulajdonosaik átvehetik e tárgyakat a bűnügyi osztályban.

szilárd és folyékony

Szappan

Glycerin

a bőrre fehérre
gyöngéddé teszi

Mindenütt kapható.

Glycerin szappan

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkitűnőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár *Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer* stb. . . állta legjobb eredménnyelhasznált.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme *Piac-utca* 44. dr. *Ujfalussy-ház.* Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő ki, rakatban.

x **Divatos férfi és fiú kalapok leg-
agyobb választékban Fek eténél**

x Női és férfi kalapokat a legdivatosabb formára átalakít **Békés** Lajos kalapos műhelye. Piac u. 44. Dr. Ujfalussy ház.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Csütörtökön okt. 27. másodsor **T e t e m r e** hí v á s. Színmű. „B” bérlet.

Pénteken okt. 28. **H o f f m a n n** meséi. Dalmű. „C” bérlet.

Szombaton okt. 29. először **F r a G i r o m a l o** Dráma. „A” bérlet.

Vasárnap okt. 30. d. u. **A z a s s z o n y** v e r v e j ó. Népszínmű. Este először **F ö l ö s** l e g e s f é r j e k. Bohózat.

* **Vendégszereplés.** A drámai előadások jók, az énekes előadások nem jók. — Furesa felfogásra mutat, hogy a színház-igazgató mégis a drámai előadásokat akarja vendéggel vonzóbbá tenni. Erre a célra már szerződtette **Molnár** Lászlót, a Nemzeti Színház érdemes művészt, aki a jövő hó első felében **Bánk-bánt**, **Othellót** és **Lear királyt** fogja a debreceni színpadon, mint vendég eljátszani.

* **Színházi hírek.** Pénteken e hó 28-án **Offenbach** örökbecsű dalműve a „**Hoffmann** meséi” kerül színpadra **Karacs Imrével** a főszerepben. **Olimpiát** **Sugár Aranka**, **Lindorfot** **Mezei Andor**, **Cochevillét** **Krémer Jónó** játssza. A többi szereplők: **Rományi Mária**, **Szilágyi Aladár**, **Faragó Odón** és **Virágháti Lajos**. — Szombaton e hó 28-án lesz **Somló Sándor** „**Fra Girolamo**” című 5 felvonásos tragédiájának a bemutató előadása. — Vasárnap két előadás lesz. D. u. 3 órakor **Lukácsy Sándor** népszínműve „**Az asszony** verve jó” kerül színpadra, este pedig **Beóthy László** „**Fölösleges férjek**” című 3 felvonásos vígjátékának lesz a bemutató előadása, mely a budapesti Király színházban nagy sikert aratott.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háború.

Pétvárvár, okt. 26. Az orosz távirati ügynökség jelenti **Karbinból** mai kelettel: **Alexejev** helytartó tegnap császári rendeletet tett közzé, melylyel **Kuropatkin** nevezik ki az egész keletázsiai szárazföldi hadsereg főparancsnokává. **Alexejev** megmarad helytartónak. **Miklós** cár azzal tüntette ki a helytartót, hogy elismerését fejezte ki a hadműveletek színhelyén lévő csapatok alakítása, csoportosítása és fővezérlete körül szerzett érdemeiért. **Alexejev** a szárazföldi és tengeri csapatoknak köszönetet mondott önfeláldozásukért. **Büszke** — ugymond — a cári bizalomra, mely rábízta a bátor csapatok fővezérletét és reméli, hogy az erős ellenséget Isten segítségével megfogják semmisíthetni.

Karbin, okt. 26. **Alexejev** helytartó napiparancsa a következőképen hangzik: Ő felsége e hó 23-án kérésnek helyt adott és felmentett a főparancsnoki kötelességek alól **Kuropatkin** tábornokot nevezve ki az összes távol keleti hadsereg főparancsnokává, engem pedig meghagyott helytartói állásomban. Ez alkalommal ő felsége legmagasabb elismerésével tüntetett ki. A midőn a távol Keleten levő szárazföldi és tengeri csapatoknak tudtára adom ő felsége legmagasabb elhatározását és császári elismerését, kötelességemnek tartom a parancsnokságom alatt való dicsőséges csapatoknak, a melyek a hadműveletekben közvetlenül résztvettek,

valóban önfeláldozó szolgálataiért és sok kiváló hőstettükért, úgy a katonáknak, mint a vezetőknek tiszta szívből köszönetet ne mondjak. **Ama** csapatoknak is köszönetet mondok, a melyek még nem álltak szemben az ellenséggel erejükért és a nehéz helyzetben való fáradhatatlanságukért. — **Mindig** büszke leszek arra és a legnagyobb becsületnek fogom tartani, hogy a különös császári bizalom reám ruházta a hős csapatok legfelső vezetését, melyek zászlójukat új dicsőséggel koszorúzták. **Törhetetlenül** bizom abban, hogy Isten segítségével csapataink leverik az erős ellenséget a cár dicsőségére és a drága haza javára.

Madrid, okt. 26. A kormány intézkedett, hogy **Vigóban** biztosítsa a Kelet-Ázsiába való útjában odaérkező orosz hajóhaddal szemben a legmesszebbmenő semlegességet. **Itt** arról van szó, hogy az oroszok a hajóhad egyik részét **Vigóba**, a másikat **Villa Garciába** küldik. **Általában** azt hiszik, hogy **Spanyolország**, ha megengedi az orosz hajóknak a szénfelvételt **Vigóban**, a semlegességet épp oly kevésbé sérti meg, mint **Anglia** vagy **Németország**, a melyek gőzöseiknek megengedik az orosz hajóhadnak szénrel való ellátását.

Vigo, okt. 26. Egy ideérkezett gőzös **Lagosz** magasságában 14 angol hadihajóval találkozott. A **Pallasz** nevű német gőzös itt horgonyt vetett. **Hir** szerint szénét és lövészet szállít a balti hajóhad számára.

Porth-Arthur ostroma.

Pétvárvár, okt. 26. A **Brsevijska** Vjedomoszti jelenti **Vladivosztkából** tegnapi: **Portarthuri** jelentések szerint meg vannak győződve az erősség védői, hogy még mesze van a vár elesése. **Táplálék** még elegendő van. A konzervkészletek még majdnem érintetlenek. Az **Amur** vidék koreai lakossága csendes. A koreaiak számára létesített misszió-iskolák tanulóinak száma a **vladivosztkoi** kivételével, nem apadt meg.

Orosz-angol konfliktus.

London, október 26. **Littleton** gyarmatiügyi miniszter ma **Leamingtonban** beszédet tartott, amelyben szóváltette az észak-tengeri eseményt és azt mondja: **Nem** lehet a dolog sem gyilkos szándék, sem pedig vétkecs hanyagság eredményének tekinteni. **Kormányunk** igyekezett tenni mindeme nyugtalan időkben és pedig az orosz kormányval szemben előzékenyen kell viselkednünk, a mennyiben elismerjük, hogy az orosz cárnak nem volt előleges tudomása e szörnyű tetről s azt semmiképpen sem helyeselte, hozzájárulunk a népek békéjéhez és a nemzetközi előzékenységet szolgáljuk.

Hull, október 26. A „**Hull**” nevű halászbárka ma este három sebesülttel ideérkezett. **Azt** hiszik, hogy ezek a sebesültek a **Crane** nevű halászbárka legénységéhez tartoznak.

London, október 26. Az angol-orosz konfliktus a megegyezés stádiumába lépett. Az oroszok által adandó elégtétel dolgában ugyanis megegyezés jött létre. A megegyezést a következő főbb pontokba foglalták össze:

1. Az orosz kormány az incidens miatt **bocsánatot** kér és **tévedésnek** mondja az egész dolgot.

2. **Teljes kárpótlást** nyújt azoknak akik megsebesültek és azok családjaiknak, akik életüket veszítették a hulli katasztrófa alkalmával.

3. A **bűnös tisztek** megkapják büntetésüket.

4. Az orosz kormány köteles **garanciát** nyújtani arra, hogy hasonló in-

cidensek többé **semmi szín alatt** elő ne fordulhassanak és az **angol hajóknak** az összes tengereken **békességük** legyen.

Madrid, október 26. A spanyol kormány intézkedéseket tett, hogy a spanyol vizeken a hulli katasztrófához hasonló szerencsétlenségek ne történhessenek. Az orosz hajóknak sehol sem szabad partot érinteniök. és a szén csak nyílt tengeren vehetik át.

Az osztrák kabinet rekonstrukciója.

Bécs, október 26. **Böhm-Bawerk** pénzügyminiszter kiválasztását a kabinetből egy összetűzés okozta, amely közte és **Körber** között volt. Az osztrák minisztertanács elhatározta, hogy azt a hetvennégy milliót, amely katonai célokra kell, **kinestárjegyekkel** fedezi. **Böhm-Bawerk** ezt törvényellenesnek tartotta és mivel **Körber** nem tágitott, lemondott állásáról. Az új kabinet névsora általános meglepődést kelt; a csehek nagyon örülnek, mert két cseh ember lesz a kabinetben. **Mos** súl ki, hogy **dr. Herold** és **dr. Stranzky** öt nappal ezelőtt **Bécsben** voltak és ott konferáltak és egyeztek meg **Körberrel**, aki a megállapodásokat és az új miniszterek kinevezési okmányát ma jelenti. illetőleg mutatja be **Gödöllőn** a királynak.

Bécs, október 26. A **Fremdenblatt** írja a **Körber-minisztériumbeli** változásokhoz: **Amint** az **Kozel** és **Buquoy** gróf osztályfőnökök eddigi magatartásából és tevékenységéből világosan kitetszik, **kiválasztásuknál** az volt a mértékadó, hogy a **Körber-minisztérium** politikai jellegét semmiféle tekintetben se változtassák meg. A pártok állását ez semmiképpen sem befolyásolja.

Angol hadi flotta Fiumében.

Budapest, okt. 26. **Fiuméből** jelentik a Magyar Távirati Irodának: Az angol hadi flotta 4 hajója, a **Venerable**, **Duman**, **Hulswark** és **London** cirkálók, a **Pioneer** és **Hussar** torpedónaszádok a tegnapi napon **alten-gernagygyá** előléptetett **Custanzo** parancsnok vezetésével ma reggel fél 8 órakor horgonyt vetettek. A hadi flotta többi hajója **Polába** vette útját. **Már** a kora reggeli órákban nagy emberáradat lepté el a **Riva Szapáryt**, mert jóval 7 óra előtt láthatók voltak az angol hajók árbocai és azóta folyton **hömpölyög** az emberáradat az **Adamics** mólóig vezető utcákon. Fél 8 órakor **21** üdvözlő lövés jelezte a hajók megérkezését. **mit** a tengerészeti akadémia felállított **battériái** **21** lövéssel viszonozták az angolok üdvözlését. A **Venerable**, **Duman** és **London** az **Adamics** mólón, a többiek a külső kikötőben vetettek horgonyt. A hajóraj egy csoportja **Velencéből** **14** fél óra alatt tette meg **Fiuméig** az utat. **A mint** a hajók kikötöttek, **nyomban** tisztelt **Sabliis** révparancsnok és egyben felajánlotta a hajó parancsnokának szolgálatait. Fél 10 órakor **Faber** vezérőrnagy tisztelt **Custanzo** altengernagynál. **10** órakor a **71.** gyalogezred zászlóaljja vonult az **Adamics** mólóra **diszszolgálat** tételre. **A diszszázad** felállása után ugyanezen ezred zenekara rázendített az angol himnuszra, melynek hangjai mellett vonultak az angol tisztek a városba. **Az egybegyűlt** néptömeg hatalmas éljenzéssel **eviva** kiáltásokkal üdvözölte az angolokat. fél 11 órakor **Custanza** altengernagy kísérefével a kormányzó palotájába hajtattott, a hol **Rosznier** **Ervin** báró kormányzó fogadta őket.

Demonstráció Oroszország ellen.

London, okt. 26. Az angol tengerészeti minisztérium elrendelte a tengerész tartalékosok mozgósítását. **Az angol közép tengeri flotta** távirati utasítást kapott, hogy **Gibráltárnál** csatlakozzék a **csatorna flottához**. **Hir** szerint egy nagy angol flotta demonstrálni fog az oroszok ellen és a balti flottát végigkíséri keleti útján.

Gróf Andrássy Dénesné temetése.

Rozsnyó, okt. 26. Délelőtt az összes templomokban gyász mise volt, mi után Búbics püspök megszentelte az elhunyt által épített Kraszna-horkai mauzoleumot. — Münchenből délután érkezett meg Gróf Andrássy Dénesné holtteste a rozsnyói pályaudvarra külön vonaton. A gyászszertartás után megindult a menet, melyben számos küldöttség vett részt. A gyászhintót tíz korszorus kocsi, s mintegy 8000 ember és 300-nál több kocsi követte Kraszna-Horkára. Gróf Andrássy Dénes a gyászhintót a másfél órás uton gyalog kísérte. A kraszna-horkai mauzoleumban Búbics püspök még egyszer beszélt a holttestet és a gyász ünnepség véget ért.

Sikkasztó hitközségi elnök.

Komárom, okt. 26. Kriktinovits Jenő közjegyző helyettes az itteni görög keleti egyház elnöke, hitközségi építkezésekre 62,000 koronát felvett és a pénzzel Amerikába szökött.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, okt. 26.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyönge. Nyugodt irányzat mellett 8000 méter mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek változatlanok. Idő szép.

Törvénykezés.

§ Krasznay Ferenc dolgai. Ezelőtt öt esztendővel nagy port vert fel Debrecenben Krasznay Ferenc városi illeték és díjkiszabási hivatal főnökének az esete, akiről azt beszélték, hogy kezéhez befizetett pénze- ket nem juttatta idejekorán rendeltetési helyére. Annak idején fegyelmi eljárást is indítottak ellene, melynek befejeztével elmozdították állásától. Ezt a hivatali sikkasztásnak is minősíthető ügyet ma tárgyalta a debreceni kir. törvényszék Kerekes bíró elnökelete alatt. A vádlott Krasznay Ferenc kijeleutette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert nem követett el hivatali sikkasztást, dacára annak hogy olyan pénzeket vett fel a felektől, melyeknek felvételére jogositva nem volt ugyan, de ez már réges-régen szokásban volt. A vád tárgyát az képezte, hogy Krasznay 41 féltől körülbelül 3000 koronát vett fel és nem szolgáltatja be a pénzügyigazgatóságához. A tárgyalás folyamán kihallgatott tanúk igazolták a vádlott azon állítását, hogy régen szokásban volt az illetéki díjaknak az osztály vezetőjéhez való beszolgáltatása. — A tanúk valamennyien odanyilatkoztak, hogy Krasznayt mindenkor feltétlenül tisztességes, becsületes embernek ismerték, azt a tényt pedig, hogy a beszédtelt pénzeket nem szolgáltatotta be idejekorán, csupán csak egy kis hanyagságnak tartják. Minthogy még 25 tanu kihallgatása hátra van, ítéletet csak holnap hoz a bíróság.

Városi színház.

Bérlet (B.)

Csütörtök, 1904. október hó 27-én

másodsor:

Petemre hívás.

Eredeti színmű 4 felvonásban.

Kezdeté 7 és fél órakor

Zongora

hangolást vállal Konkoly Dénes
képzett zongora hangoló
Peterfia u. 47.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs legjobb

RETHY-féle**pekete füzükorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan **RETHY-felét** kerjünk, mivel
sok haszontalan utanzata van
1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY felét fogadjunk el!**Nagy raktár.**

✂ Szőnyeg, ✂
✂ Függöny, ✂
✂ Butorszövet, ✂
✂ Linoleum, ✂
✂ Bőrvászon, ✂
Ágy és Asztalterítő,
Flannel takaró,
✂ Pokróc, ✂
Paplan és Matracokból
DONOGÁN és SOMOSSY
Kunz József és Tsa utóda cégnél
Kistemplombazár.

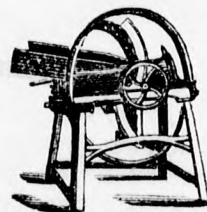
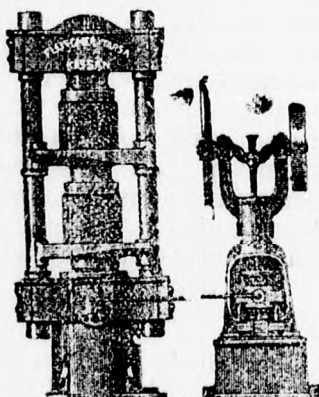
Kardos László

Kossuth-utca 9.

Kocsi, Ló, utazó papló
pokróczok flannel taka-
rók, selyem, Szőratlasz
vattás paplanok.

Fleischer és Társa

gépgyára
és
vasöntödéje

KASSÁN, Vám-utca 11-ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok
szemmeltartásával célszerűen s gondosan gyártott gé-
o o o o o o peit, nevezetesen: o o o o o o

Szecskavágókat kéz és járgányhajtásra,

Répavágókat s tengeri morzsolókat,

Olajsajtókat s olajmagpörkölőket,

Olajmag zuzókat,

Örlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító-gépeket, lisztosztályozó hengereket,

Teljes malom-berendezéseket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban.

Bizományi raktár pedig:

Sesztina Lajos urnál Debrecenben.

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

Eladó vagy kiadó

Nádudvaron a nagy gőzmalommal szemben egy cserepes nagy ház telekkel, üzlethelyiség, lakással, de különösen italmérésnek alkalmas tágas helyiség, jégveremmel. Kitűnő 10 öles pincével, istállóval, góréval eladó, avagy bérbe kiadó. értekezhetni **Lippe R. cégnél.**

Kiadó Lakások

1904. November 1. **Kossuth-utca 9, sz.** udvari emelet 2 nagyvilágos szoba, előszoba. Igen alkalmas ügyvéd, Doctor, hivatalnok részére garcon lakásnak, vagy irodai helyiségnek, tiszta udvar, jóviz, kényelmes épéső. Értekezhetni. **Kardos László** iüzletében.

fényképészeti cikkek

Lada kufferek

uti készletek, pénz. szivar és levéltárcák,

férfi fehéreneműek,

(mérték után is készülnek).

solingeni kések, ollók, borotvák, haj, köröm és ruha kefék, fésűk, szappanok, tükrök nagy választékban, jutányos áron kaphatók:

BORSOS KATA

műipar és férfi divat áru raktárában

Debrecen. városház épüle

bőr áruk

A nagyérdemű közönség

saját érdeke kívánja

hogy arany, ékszer-, ezüst- és óra szükségletét

Halász

Nándor

aranyműves, óras és ékszerésznél fedezze

DEBRECEN, Piac-utca 24. szám.

Kia

tartósságért és finomságért kezességet vállal Arany-, ezüst-, ékszer- és óra javításokat eszközöl.

Arany-, ezüst- és ékszer tárgyokban

óriási választék!

Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi áron veszek Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Saját óra és ékszer javítási műhely.

IDÜLT TOROK- ÉS GÉGEFÓHURUTNÁL
fényesen bevá a gargalizáló viznek.
Nagy raktár:
HOFFMANN JOZSEFNÉL
BUDAPEST, Báthori-utca 8.

A Dr. Borsos-féle Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj molyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növését és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1—2 korona
1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszerárában
DEBRECEN, Főtér 31. sz.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és eloyalkásodás ellen gyors és biztos hatásuk **Egger mellpasztillái** az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek, Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztillia csakhamar meggyógyított.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szile Fereuc, Tóth Béla gyógyszerárában.

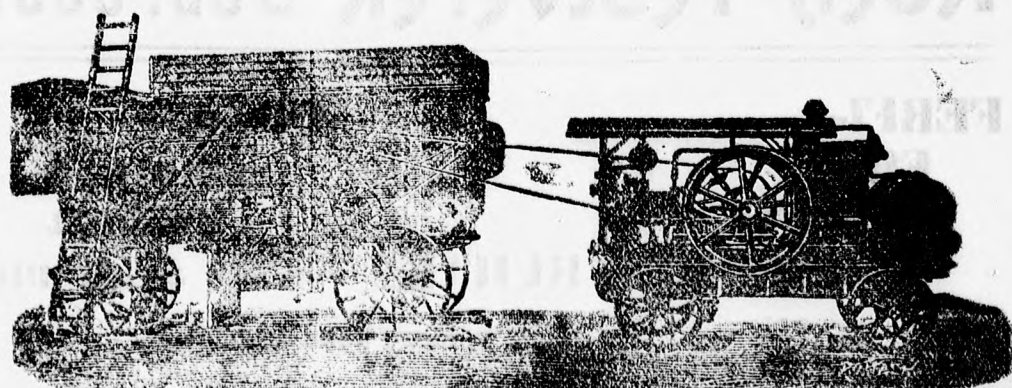
„MAYER” gépgyár

vas és fémöntöde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V. Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szivő-gázmotorokat 1—50 lóerőig
Benzin-motoros cséplőkészletek
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva

Malomépítész
Különlegesség
Osborne D. M.-féle

Uj hengorszékek, minden e szaknába vágó gépek gyártása műalmi berendezések. Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. víznyomású bor sátók. világhírű amerikai arató és kaszál gépek magyarországi kizárólagos képviselősego.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivantra ingyen és bérmentve külön költségvetést ingyen

308—1904. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a bpesti kereskedelmi és váltó kir. járásbíró-ságnak 1904. évi 69054. számú vég-zése következtében dr. Burger Árpád bpesti és dr. Grósz Adolf hszob. ügy-véd által képviselt Első magyar gaz-dasági gépgyár bpesti cég javára Cseh Gábor hszoboszlói lakos ellen 233 K. 60 f. s járulékaik erejéig 1904. évi szept. hó 10-én foganatosított biztosí-tási végrehajtás útján lefoglalt és 730 kor. — fillérre becsült következő ingó-ságok, u. m.: 3 drb. ló, gazdasági fel-szerelések és sertések nyilvános árve-résen eladtnak.

Mely árverésnek a hszoboszlói kir. járásbíró-ság 1904. évi V. 16912. számú végzése folytán 233 kor. 60 fill. tőke-követelés, ennek 1899. évi decem. hó 31. napjától járó 6 % kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltó-díj és eddig összesen 67 kor. 61 fill. érben bíróilag már megállapított költ-ségek erejéig Hajdusoboszlói határon végrehajtást szenvedett tanyai lakásán

1904. évi november hó 2-ik napjának
o o o délutáni 2 órája o o o

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingósá-gok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő in-góságokat mások is le és felülfoglal-tatták s azokra kielégítési jogot nyer-tek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek ja-vára is elrendeltetik.

Kelt Hszoboszlón, 1904. évi okt. hó 14. napján.

Szarka József

kir. bir. végrehajtó.

Mindszentre koszorukat

nagy választékban, úgy mint: szároz cap virágokból mű virágokból és élő virágokból legjobb ízléssel összeállítva kaphatók **Pacelt János** mag és virág üzletében, Debrecen Kosuth-utca városházépület vidék-ről megrendelések pontosan teljesítenek és csomagolásra nagy gond fordítatik.

kiváló tisztelettel,
Pacelt János.

Magyar Fém- és Lámpaárugyár

Részvénytársaság

BUDAPEST-KÖBÁNYA.

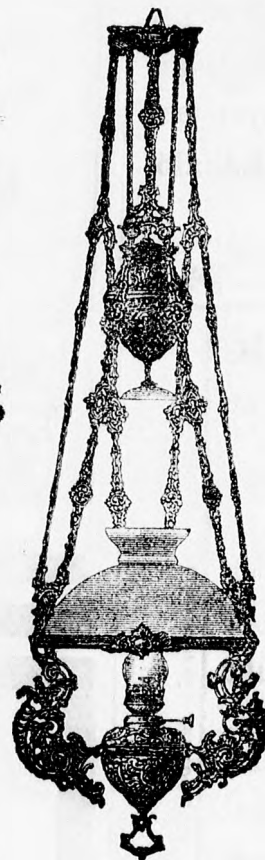
Ezredéves
orsz. kiállítás

diszoklevél.

Légszesz- és villamos Csillárok

a legegyszerűbb
kiviteltől a
legpazarabbig.

Debrecen: Simonffy-utca.

Petroleum- lámpák!

Stilszerű újdonságok!
Fém és diszműlárnyak.
Vatódi
Király-olaj!

a legjobb biztonsági petroleum.

Koch Testvérek Debrecen, Piac-u. 51. Csanakház.

FÉRFI-
FIU-

LEANY- és
GYERMEK RUHÁK

Olcso
szigoruan
szabott
árak mellett

nagy választékban kaphatók.

Koch Testvérek cégnél Debrecen, Piac-u. 51. Csanakház.

KOCH

TESTVÉREK

Debrecen

Piac- 51. Csanak
utca ház

Férfi télikabát	24—200 K-ig	2	Gyermek costum blous v. kabát alakban	8—28 K-ig
„ öltöny	20—60 „	2	Gyermek télikabát	14—30 „
„ átmeneti kabát	20—40 „	2	Fiu öltöny	12—32 „
„ külön nadrág	20—18 „	2	Fiu télikabát	14—40 „

! Kirakatainkban naponként újdonságok szemlélhetők. !

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.